

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-KNPS.431.4.9.2014.HB

Wrocław, dnia 09.06.2014 r.

**Pan
Jan Kownacki
Wójt Gminy Oława
pl. Marsz. J. Piłsudskiego 28
55-200 Oława**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25 i 26 marca 2014 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) kontrolerzy Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca kontroli oraz Dorota Kamińska - starszy inspektor wojewódzki – kontroler, przeprowadzili kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oławie. Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2014 r. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli, funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oławie pełniła Pani Helena Masło - odpowiedzialna za obsługę organizacyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień odpowiedzialny był Wójt Gminy Pan Jan Kownacki.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się **ocenę pozytywną z nieprawidłowościami**.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej Rada Gminy Oława dnia 26 kwietnia 2012 roku Uchwałą Nr XXVIII/156/2012 przyjęła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2012 – 2017. Dokument w obszarze strategicznym „Bezpieczeństwo” wyznacza cel operacyjny: „Bezpieczeństwo w rodzinie”, w którym zaplanowano działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Ustalono, że w/w Program dla Gminy Oława na lata 2013 -2015 został przyjęty do realizacji na podstawie Uchwały Nr XXXIX/228/2013 Rady Gminy Oława z dnia 31 stycznia 2013 roku.

Odnosząc się do art. 6 ust.2 pkt 2 cytowanej wyżej ustawy, gmina zobowiązana jest do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Przeprowadzona kontrola wykazała, iż Gmina Oława realizuje to zadanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Rada Gminy Oława 29 marca 2011 roku podjęła Uchwałę Nr IX/35/2011 w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w Gminie Oława. Powyższa Uchwała wraz z Rozstrzygnięciem Nadzorczym Wojewody Dolnośląskiego stwierdzającym nieważność ust.1 rozdziału II załącznika do Uchwały – zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego dnia 06.05.2011 r.

Wójt Gminy Oława Jan Kownacki w dniu 3 października 2011 r. zawarł porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z następującymi podmiotami:

- 1) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Oławie,
- 2) Gminnym Zespołem Oświaty w Oławie,
- 3) Domem Dziecka w Oławie,
- 4) Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Oławie,
- 5) Zespołem Opieki Zdrowotnej w Oławie,
- 6) Komendą Powiatową Policji w Oławie,
- 7) Sądem Rejonowym w Oławie,
- 8) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie,
- 9) Powiatowym Ośrodkiem Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej i Doradztwa Metodycznego w Oławie,
- 10) Rzymsko - katolicką Parafią pw. Św. Marii Magdaleny w Osieku.

Wszystkie porozumienia zawarto na jednakowych drukach. Strony porozumień zobowiązały się do aktywnego udziału w pracach Zespołu, zapewnienie udziału swoich przedstawicieli w posiedzeniach Zespołu, podjęcia czynności na rzecz osoby lub rodziny w ramach kompetencji instytucji oraz dokonania sprawozdania z tych czynności przed przewodniczącym Zespołu lub koordynatorem grupy roboczej.

Zarządzeniem Nr 162/2011 z dnia 25 października 2011 roku Wójt Gminy Oława powołał 15 – osobowy Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w skład którego weszli przedstawiciele podmiotów, z którymi zawarte zostały porozumienia o współpracy zgodnie z art. 9a ust.8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zarządzeniami Nr 95/2012 z dnia 31 maja 2012 r. oraz Nr 117/2013 z dnia 14 sierpnia 2013 r. Wójt Gminy dokonał zmian w składzie osobowym Zespołu.

W dniu kontroli Zespół Interdyscyplinarny liczył 13 przedstawicieli jednostek, z którymi zawarto w/w porozumienia. **Kontrola wykazała, iż Wójt Gminy nie zawarł porozumienia o współpracy z organizacją pozarządową i nie powołał jej przedstawiciela do Zespołu Interdyscyplinarnego, co jest niezgodne z art. 9a ust. 3 pkt 6.**

Przed przystąpieniem do prac w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego członkowie złożyli Wójtowi oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Treść oświadczeń odpowiadała art. 9c ust.3 ustawy. Pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 1 grudnia 2011 r., miało charakter organizacyjny i uczestniczyli w nim wszyscy członkowie Zespołu. Z protokołu wynika, iż podczas posiedzenia wybrano przewodniczącą ZI – Panią Helenę Masło a następnie wszyscy członkowie upoważnili ją do tworzenia grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Kolejne posiedzenia Zespołu odbywały się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące i jest to zgodne z art.9a ust.7 ustawy. Z posiedzeń sporządzone zostały protokoły i załączono listy obecności. Weryfikacja list obecności pozwoliła stwierdzić, iż **trzech członków nie brało udziału w pracach Zespołu cztery lub więcej razy (na 5 posiedzeń w okresie objętym kontrolą) , co jest niezgodne z zapisem art.9a ust.13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.**

W protokole z posiedzenia w dniu 28.09.2012 r. zapisano, iż zgodnie z art. 9b ust.2 pkt 1-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zaplanowano działania dotyczące rozpowszechniania informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym za pośrednictwem stron internetowych GOPS i Gminy Oława, gminnych szkół, kościołów oraz prasy lokalnej.

W toku kontroli stwierdzono, iż Wójt Gminy Oława Zarządzeniem Nr 209 z dnia 14.11.2012 r. wprowadził Regulamin działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Oława.

W § 1 Regulaminu wskazano, iż określa on „*zadania i tryb pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, zadania grup roboczych, zasady powoływania i działania grup roboczych, procedury dokumentowania podejmowanych działań oraz wymiany informacji pomiędzy członkami Zespołu/ grup roboczych*”.

Norma zawarta w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, obowiązek kompleksowego uregulowania podstawowych zagadnień związanych ze sposobem funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego nakłada na radę gminy, wójt natomiast zgodnie z art. 8a ust.2 powołuje zespół interdyscyplinarny. Rada Gminy w Oławie podjęła Uchwałę w sprawie **warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego**, w niej winna doprecyzować regulacje ustawowe, zawarte w art. 9a ust.7, ust.10 – 14 ustawy, a więc określić w jaki sposób Zespół będzie pracował. Dodatkowe określenie trybu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego przez Wójta w przyjętym „Regulaminie”, nie znajduje uzasadnienia w normie kompetencyjnej zawartej w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jak wskazuje bowiem przytoczona norma, Rada winna była określić takie regulacje w treści przedmiotowej uchwały (ewentualnie w Regulaminie stanowiącym załącznik do uchwały). W związku z powyższym odstąpiono od oceny merytorycznej w/w dokumentu i wskazuje się usunięcie go z obiegu prawnego.

W toku kontroli stwierdzono, iż przewodnicząca ZI powołując się na zapisy § 3 ust. 2 powyższego Regulaminu upoważniła osoby niebędące członkami Zespołu Interdyscyplinarnego do wykonywania czynności, które zgodnie z obowiązującymi przepisami należą **jedynie do kompetencji przewodniczącego zespołu**: m. in. do udostępniania wszystkim członkom ZI oryginałów formularzy „NK-A”, przekazywania formularzy „NK-A” członkom grup roboczych, wzywania osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na spotkania ZI lub GR.

W okresie objętym kontrolą Zespół Interdyscyplinarny zarejestrował:

- od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. – 20 wszczętych procedur „NK”, z tego 7 zostało zakończonych,
- w okresie od 01.01.2014 r. do dnia kontroli – 5 wszczętych procedur „NK”, które są realizowane.

W trakcie kontroli analizie poddano dokumentację 10 losowo wybranych „Niebieskich Kart”, których procedurę prowadzono w okresie objętym kontrolą. W 3 przypadkach procedury zostały wszczęte przez Policję, w 1 – przez pedagoga szkolnego, w pozostałych przez pracownika socjalnego GOPS. W dwóch przypadkach Policja nieznacznie przekroczyła termin (7 dni) przekazania formularza do przewodniczącej ZI. W toku kontroli ustalono, iż przewodniczący po otrzymaniu formularza „A” Niebieskiej Karty pocztą elektroniczną powiadamiał członków ZI o wszczęciu procedury i w ciągu 3 dni formularz „NK-A” przekazywał członkom powołanej grupy roboczej.

We wszystkich poddanych kontroli procedurach grupy robocze dokonały analizy sytuacji rodziny i sporządzono plan pomocy. Prowadzono dokument p.n. „Monitoring działań grupy roboczej”. Dokumentacja w formie notatek służbowych, kart pracy socjalnej potwierdziła systematyczne monitorowanie sytuacji rodziny i podejmowanie przez członków Zespołu działań na rzecz rodziny. Wszystkie posiedzenia grup roboczych były protokołowane.

W omawianych przypadkach, w miarę możliwości, w obecności zaproszonej osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie wypełniano formularz „Niebieskiej Karty - C”, oraz w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, wypełniano formularz „Niebieskiej Karty - D”.

W 7 z analizowanych spraw zakończono procedurę, dokumentując to protokołami podpisanymi przez przewodniczącego ZI. Protokoły zawierały wszystkie elementy wskazane w § 18 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209, poz. 1245). O zakończeniu procedury poinformowano podmioty w niej uczestniczące.

Na terenie gminy Oława nie ma placówek zapewniających schronienie dla ofiar przemocy. Jednak pracownicy GOPS na bieżąco śledzą informacje zawarte na stronach internetowych, dotyczące najbliższych placówek świadczących tego rodzaju pomoc i w razie zaistnienia takiej konieczności są gotowi osobę potrzebującą tam umieścić. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej posiada dane teleadresowe Ośrodków we Wrocławiu i w Wałbrzychu, w których nieodpłatnie ofiary przemocy mogą przebywać przez okres 3 m-cy.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Oławie posiada potwierdzenie zgłoszenia zbioru danych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości:

1. Do Zespołu Interdyscyplinarnego nie powołano przedstawiciela organizacji pozarządowej.
2. Przewodnicząca upoważniła osoby, do wykonywania czynności, należących zgodnie z obowiązującymi przepisami jedynie do kompetencji przewodniczącego zespołu.
3. Trzech członków nie uczestniczyło regularnie w posiedzeniach i pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej oraz stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Do składu Zespołu Interdyscyplinarnego należy powołać przedstawiciela organizacji pozarządowej.
Podstawa prawna: art.9a ust.3 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
Termin realizacji: do 30.09. 2014 r.
2. Uregulować kwestię nieprawidłowo wydanych przez Przewodniczącą upoważnień.
Podstawa prawna: § 8 ust.1, § 17 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209, poz. 1245).
Termin realizacji: niezwłocznie
3. Na podstawie porozumień o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym doprowadzić do regularnego uczestnictwa wszystkich członków w posiedzeniach i pracach Zespołu.
Podstawa prawna: art.9a ust.13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
Termin realizacji: niezwłocznie.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia 23 listopada 2013 r. kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Edward Kostecki
DYREKTOR WYDZIAŁU
kierownik jednostki kontrolującej

Do wiadomości:

- 1) Pani Helena Masło – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oławie.

